

Undervisningsbeskrivelse

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Termin	maj-juni 2023/24
Institution	UCRS Gymnasiet HHX Ringkøbing
Uddannelse	hhx
Fag og niveau	Historie B
Lærer(e)	Kathrine Dahl
Hold	hh3b23

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Slavehandel og Vestindien
Forløb 2	Kampen om ligestilling i Danmark 1849-1980
Forløb 3	Krise og optakt til krig - fokus på Tyskland i Mellemløbet
Forløb 3.1	Andre folkekrige
Forløb 4	Opdaget?
Forløb 5	Den kolde Krigs verden (inkl. individuelt historieprojekt)
Forløb 6	Danmark i Afghanistan

Foreløbigt læst: 539,5 sider

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Forløb 1	Slavehandel og Vestindien
Forløbets indhold og fokus	<p>Dette forløb behandler den transatlantiske slavehandel fra opdagelsernes tid igennem oplysningstiden og ind i det danske demokratis første år. Vi følger slaverne fra det centrale Afrika ud til kysten, hvorfra de blev fragtet til fjerne kolonier af deres nye hvide herrer. På plantagen beskrives forskellen mellem husslaven og markslaven samt deres arbejde med at producere luksusvarer som sukker, te og bomuld til de europæiske borgere.</p> <p>Forløbet giver også indblik i og kilder til at forstå slaveriets oprindelse og retfærdiggørelsen af slaveriet. Ophævelse af slavehandelen og senere ophævelsen af slaveriet belyses ligeledes. Hvem stod for handlen? Og skylder Danmark slavernes efterkommere en undskyldning i dag?</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling • demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv • reflektere over samspillet mellem mennesker og natur • analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug • formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie • Udviklingen i Europas position i verden • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Globalisering • Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt • Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand • Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale <i>Primær: 15 s.</i> <i>Visuelt: 25 s.</i> <i>Afsluttende fremlæggelse: 14,5 s.</i> <i>Sekundær: 51,5 s.</i> I alt: 106 s.	Primær litteratur Equiano, Olaudah: <i>The Interesting Narrative of the Life of Olaudah Equiano, Or Gustavus Vassa, The African Written By Himself.</i> 1789 https://www.gutenberg.org/files/15399/15399-h/15399-h.htm#CHAP_II - uddrag af kapitlet oversat til dansk. Lauring, Kåre: ”Dansk slavehandel og Vestindien”. Fra <i>Historieportalen</i> . Systime, ibog, 2021. https://historieportalen.systime.dk/ s. 556: Kilder - Dansk slavehandel og Vestindien <ul style="list-style-type: none"> • Betaling for handelsvarer • Skibskaptajn og grosserer Jens Jensen Bergs selvbiografi • Salg af slaver på St. Croix • Husslaverne • Markslaverne • Loven om forbud mod slavehandel • Reskript af 28. juli 1847

	<ul style="list-style-type: none"> • Guvernør von Scholtens proklamation fra 1848 <p>Afsluttende fremlæggelse om undskyldning: Folketinget: ”§20-spørgsmål om en officiel undskyldning til De Vestindiske Øer, 27. november 2013.” Hentet fra https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/20-spoergsmaal-om-en-officiel-undskyldning-til-de-vestindiske-oer-27-november-2013 Halberg, Rikke Lie og Bertha Rex Coley: <i>Danske Vestindien</i>. Forlaget Frydenlund, 2022. https://danskvestindien.ibog.frydenlund.dk/</p> <ul style="list-style-type: none"> • s. 144: ”Kapitel 14: Undskyldning?” <p>Iversen, Kristian og Ulla Nedergård Pedersen: <i>Danmarkshistorie mellem erindring og glem- sel</i>. Forlaget Columbus, 2020. https://danmarkshistorie.ibog.forlagetcolumbus.dk/</p> <ul style="list-style-type: none"> • s. 197: ”Undskyldning for hvad?” <p>Lauring, Kåre: ”Dansk slavehandel og Vestindien”. Fra <i>Historieportalen</i>. Systime, ibog, 2021. https://historieportalen.systime.dk/</p> <ul style="list-style-type: none"> • s. 556: ”Undskyldning eller ej?” • s. 556: ”Hvordan skriver vi vores egen historie?” <p>Nordentoft, Ane: ”Danmark bør kompensere for sin dystre fortid som slavenation”. Fra <i>Kristeligt Dagblad</i>, d. 6. januar 2017. https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/danmark-boer-kompensere-den-dystre-fortid Nordentoft, Ane: ”Den usynlige arv efter danskernes kolonistyre sidder dybt i folk på St. Croix”. Fra <i>Kristeligt Dagblad</i>, d. 7. januar 2017. https://www.kristeligt-dagblad.dk/udland/den-usynlige-arv-efter-danskernes-kolonistyre-sidder-dybt-i-folk-paa-st-croix</p> <p>Visuelt DR 2: ”Danmarks tabte paradys - De Vestindiske Øer”. Sendt 25. marts 2017. (56 min.) https://hval.dk/mitCFU/mm/player/?copydan=031703252130 Palle Kjærulff-Schmidt: <i>Peter von Scholten</i>. Crone Film Produktion og Metronome Productions a/s, 1987 (sidste 25 minutter) DR1: ”Horisont - Slavernes børn” sendt 13. marts 2017 (24 min.)</p> <p>Sekundær litteratur Lauring, Kåre: ”Dansk slavehandel og Vestindien”. Fra <i>Historieportalen</i>. Systime, ibog, 2021. https://historieportalen.systime.dk/</p>
Omfang	Lektioner: 20 Antal sider: 106
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser

Forløb 2	Kampen om ligestilling i Danmark 1849-1980
Forløbets indhold og fokus	<p>I begge perioder (1849-1915 og 1960-1980) undersøges, hvordan de kønsidealiser, der var fremherskende i perioden, havde indflydelse på kampen for ligestilling.</p> <p>I arbejdet med førstebølgefeminismen kommer vi ind på, hvordan denne kønsopfattelse blev udfordret af de store samfundsforandringer, der fandt sted i perioden. Vores primære fokus er på byerne, og her ser vi især nærmere på borgerskabet og arbejderklassen og på den kamp for ligestilling mellem klasser og køn, der blev udkæmpet i og imellem de samfundsgrupper.</p> <p>I forløbets anden del - andenbølgefeminismen - beskæftiger vi os med udviklingen i social og økonomisk ligestilling samt den lovgivning og de politiske initiativer, der har</p>

	<p>spillet en rolle i udviklingen. I den forbindelse har vi særligt fokus på udviklingen i byerne og hos den danske middelklasse.</p>
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling • demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv • skelne mellem forskellige typer af forklaringer på samfundsmæssige forandringer og reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug • formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Kultur i nationale og globale sammenhænge • Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale <i>Primær: 13 s.</i> <i>Dokumentar: 6 s.</i> <i>Sekundær: 44,5 s.</i> I alt: 63,5	<p>Primær litteratur</p> <p>Chakravarty, Dorthe og Hanne Mortensen: <i>De danske kvinders historie</i>. Systime, ibog, opdateret 2021. https://kvinder.systime.dk/</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tema: Ligestilling, uddannelse og arbejdsmarkedet - Kilde 1: Erinding om livet som stikkerske https://kvinder.systime.dk/?id=182 • Tema: Ligestilling, uddannelse og arbejdsmarkedet - Kilde 2: Artikel af Herman Bang om syersker https://kvinder.systime.dk/?id=184 • Tema: Familien - Kilde 2: Ægteskab ca. 1850 https://kvinder.systime.dk/?id=217 • Tema: Familien - Kilde 3: Ægteskab ca. 1980 https://kvinder.systime.dk/?id=279 <p>Jensen, Jesper og Hans Gregersen Dal: "Øjet". Oprindeligt fra ABC-Teatrets revy <i>Gris på Gafflen</i>, 1967.</p> <p>Naur, Robert: "De vrede unge hustruer: Vi keder os til fortvivlelse". Her fra kvininfo.dk (hentet 24. juni 2022) https://kvindekilder.atlassian.net/wiki/spaces/KVIN/pages/339902623/Kilde+168+-+De+vrede+unge+hustruer+Vi+keder+os+til+fortvivlelse</p> <p>Ørsted, Elisabeth Lollike og Denise Lindegaard Nielsen: <i>Kampe for ligestilling - Køn og seksualitet i et historisk perspektiv</i>. Forlaget Columbus, ibog, 2021 https://kampeforligestilling.ibog.forlagetcolumbus.dk/s.152:Kilder til kapitel 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kilde 3: Louis Pio: "Fabriksarbejderne", 1871 • Kilde 4: Lov om Arbejde i Fabrikker og dermed ligestillede Virksomheder samt det offentlige Tilsyn hermed, 1901 • Kilde 5: Carl Ploug i Landstinget om kommunal valgret til kvinder, 1888 • Kilde 6: Johanne Meyer "Kvindens politiske Valgret og Valgbarhed", 1888

	<p>Dokumentar</p> <p>DRKultur: ”Ludere, lommetyve og lirekassemænd - 4: Danmarks slavinder, 1900-1930”. Sendt d. 25. november 2015. (28:25 min) https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321511252000</p> <p>DRKultur: ”Vejen er lang - 1: Rødstrømper og blåstrømper”. Sendt d. 7. september 2016 (28:40) https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321609072215</p> <p>Sekundær litteratur</p> <p>Ørsted, Elisabeth Lollike og Denise Lindegaard Nielsen: <i>Kampe for ligestilling - Køn og seksualitet i et historisk perspektiv</i>. Forlaget Columbus, ibog, 2021 https://kampeforligestilling.ibog.forlagetcolumbus.dk/</p>
Omfang	Lektioner: 19 Antal sider: 63,5
Arbejdsformer	Klasseundervisning og gruppearbejde

Forløb 3	Krise og optakt til krig - fokus på Tyskland i Mellemløbet
Forløbets indhold og fokus	<p>Med udgangspunkt i bogens gennemgang af de grænsemæssige ændringer og økonomien i Europa efter Første Verdenskrig er der fokuseret på udviklingen i Tyskland - opbygningen af Weimarrepublikken og dens fald, NSDAP fra starten til magtovertagelsen og optakten til Anden Verdenskrig samt Holocaust med en diskussion og ansvar.</p> <p>Der er perspektiveret til udviklingen i Italien og Danmark.</p> <p>Overordnede problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad var årsagerne til fascismens og nazismens fremvækst? • Hvad karakteriserer nazismen (og fascismen) som ideologi? • Hvorfor og hvordan fik NSDAP magten i Tyskland? • Hvordan forløb optakten til Anden Verdenskrig? • Hvilke motiver havde Tyskland, Storbritannien og Frankrig i forløbet? • Hvad karakteriserede forløbet fra jødehad til Holocaust? • Hvem havde ansvaret for 'angrebene' mod jøderne? Hitler, partiet og/eller det tyske folk? • Hvorfor blev den danske befolkning loyal over for demokratiet trods krisen i 1930'erne?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling • demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv • analysere konflikters opståen og håndtering af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug • formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid

Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Væsentligt nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Kultur i nationale og globale sammenhænge • Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt • Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand • Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale <i>Primær: 24 s.</i> <i>Kildesat: 3,5</i> <i>Film: 30 s.</i> <i>Sekundær: 40,5 s.</i> I alt: 98 sider	<p><i>Primær</i></p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden efter 1914 - i dansk perspektiv</i>. Systime, ibog,</p> <ul style="list-style-type: none"> • s. 347: Mussolini: Om den fascistiske lære, 1935 • s. 345: Hitler om racelæren, 1925-1927 • s. 291: Churchills tale d. 5. oktober 1938 <p>Olsen, Knud Ryg (red.) <i>Grundbog til Danmarkshistorien</i>. Systime, ibog, opdateret 2022. https://grundbogtil danmarkshistorien.systime.dk/?id=1</p> <ul style="list-style-type: none"> • s. 183: Kildetekst 8.3 Kriselovgivning (1933) <p>Wiesenthal, Simon: <i>Solsikken - Et samvittigheds spørgsmål</i>. Forlaget Branner og Korch, 2. oplag 1970. s. 27-43</p> <p><i>Kildesat</i></p> <p>Historieundervisningen i Det 3. Rige om ”Bevægelsens sejr 30. januar 1933”</p> <p>Valgplakat: ”Hitler wird Reichspräsident. Wir nehmen das Schicksal der Nation in die Hände!“, 1932</p> <p>Valgplakat: „Unsere letzte Hoffnung: HITLER“, 1932</p> <p>Horst Wessel Lied: „Die Fahne hoch“</p> <p><i>Film</i></p> <p>Spielberg, Steven: <i>Schindlers liste</i>. Universal Pictures, 1993</p> <p>I forbindelse med studieturen til Krakow besøgte klassen Schindlers fabrik og Auschwitz.</p> <p><i>Sekundær</i></p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden efter 1914 - i dansk perspektiv</i>. Systime, ibog, Kapitel 4 (undtagen afsnittene om USA)</p> <p>Kapitel 5 ”Hitlers ekspansionspolitik” og ”Ansvar og fortolkninger”</p>
Omfang	Lektioner: 19 Antal sider: 98
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser

Forløb 3.1	Andre folkedrab
Forløbets indhold og fokus	Et kort gruppearbejde, hvor eleverne har arbejdet med før, under og efter forskellige folkedrab. Produkt: PowerPoint og mundtlig fremlæggelse
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling

	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv • analysere konflikters opståen og håndtering af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Væsentligt nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Kultur i nationale og globale sammenhænge • Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt
Anvendt materiale.	<p>Baggrundsartikler på https://folkedrab.dk/</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armenien, 1915-1918 2. Stalinismens forbrydelser, 1928-56 3. Cambodien, 1975-1979 4. Irak, 1988 5. Rwanda, 1994 6. Bosnien, 1995-1995 7. Darfur, 2003-
Omfang	<p>Lektioner: 4 Antal sider: ca. 20 s.</p>
Arbejdsformer	<p>Gruppearbejde og mundtlig fremlæggelse (understøttet af PP)</p>

Forløb 4	Opdaget?
Forløbets indhold og fokus	<p>Periode: 1500-1700</p> <p>Med udgangspunkt i de europæiske magtforhold i 1500-tallet arbejdes der med spaniernes erobring og kolonisering af Mesoamerika. Der fokuseres på Columbus' ”opdagelse” af ”Vestindien”, erobringen af aztekernes hovedstad, Tenochtitlan, religionsmødet samt kolonitiden frem til ca. 1600.</p> <p>Væsentlige problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvad satte den europæiske ekspansion i gang? • Hvorfor var den europæiske ekspansion så succesrig? • Hvilke konsekvenser fik den spanske ekspansion for befolkningerne i Mesoamerika? • Hvad kendetegnede den storpolitiske magtkamp i Europa i 1500-tallet? • Hvordan skildres spaniernes erobring af Tenochtitlan i forskellige lærebøger til gymnasiet? • Hvordan forløb koloniseringen af Mesoamerika? • Hvordan ses arven fra aztekerne i Mexico og populærkulturen i dag?
Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling • reflektere over samspillet mellem mennesker og natur • analysere udviklingen i den globale velstand, samhandel og magtfordeling • demonstrere viden om fagets identitet og metoder

	<ul style="list-style-type: none"> • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug • formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie • Udviklingen i Europas position i verden • Kultur i nationale og globale sammenhænge • Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt • Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale. <i>Primær: 15 s.</i> <i>Visuelt: 16 s.</i> <i>Sekundær: 41 s.</i> I alt: 72	<p><i>Primær</i></p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden før 1914</i>. Systime, ibog. Første udgivelsesår 2020. https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/</p> <p>Columbus finder Cuba, 1492..... 151</p> <p>Las Casas om behandlingen af indianerne, 1542..... 149</p> <p>Nielsen, Jesper: <i>Opdaget? Columbus</i>, ibog, første udgivelsesår 2020. https://opdaget.ibog.forlagetcolumbus.dk/?loopRedirect=1&id=1</p> <p>Kilde 4: De spanske krav til den indianske befolkning, 1513..... 175</p> <p>Kilde 11: Mayaernes syn på spanierne, 16-1700-tallet 182</p> <p>Kilde 12: Las Casas: Indianernes beskytter, 1542 og 1552 (kun 1542) 183</p> <p>Kilde 13: Indianske conquistadorer, 1547 184</p> <p>Kilde 16: Klagebrev fra det aztekiske byråd i Tenochtitlan, 1554 187</p> <p>Kilde 17: Brev fra indianske ledere til den spanske konge, 1563 188</p> <p>Kilde 18: Hvad indianerne skal – og hvad de forbydes at gøre, 1552..... 189</p> <p>Det castilianske kongerige: ”Burgos-lovene”. Udstedt i 1512 og 1513. Opsumring hentet på: https://en.wikipedia.org/wiki/Laws_of_Burgos</p> <p><i>Dramadokumentar, dokumentar</i></p> <p><i>Feasts – Mexico</i>. Sendt på DR2 d. 23. august 2011 (Mit CFU) (37 minutter) https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=031108231750</p> <p><i>Hernán Cortés</i>. Sendt på DR2 d. 2. august 2009 (MitCFU) (50 minutter) https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=030908022100</p> <p><i>Menneskets historie 7: Den nye verden</i>. Sendt på DRK d, 13. november 2014 (Mit CFU) (minuttal: 31:49-43:20 = 11:31) https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321411131830</p> <p><i>Sekundær</i></p> <p>Bryld, Carl-Johan: <i>Verden før 1914</i>. Systime, ibog. Første udgivelsesår 2020. https://verdenfoer1914idanskperspektiv.systime.dk/</p> <p>6. Europa og verden..... 139</p> <p> Europa opdager verden 402</p> <p> Opdagelsen af Amerika..... 471</p> <p> Spanierne erobrer Syd- og Mellemamerika..... 472</p> <p> Spaniens sølv – en velsignelse? 473</p> <p>5. Renæssance og reformation 388</p> <p> Religionskrige og storpolitisk magtkamp 1500-1609 388</p> <p> Spanien mod Nederlandene og England 1567-1609..... 401</p>

	<p>Nielsen, Jesper: <i>Opdaget? Columbus</i>, ibog, første udgivelsesår 2020. https://opdaget.ibog.forlagetcolumbus.dk/?loopRedirect=1&id=1</p> <p>Kapitel 4: Erobringen af aztekerriget og Mesoamerika (ca. 1519-1540)..... 134</p> <p> Cortes' ekspedition og det første møde med aztekerne 150</p> <p> Cortes' tilbagetog og Moctezumas død..... 149</p> <p> Alliancen med Tlaxcala og erobringen af Tenochtitlan..... 148</p> <p> Den videre erobring og kolonisering..... 147</p> <p>Kapitel 6: Religionsmødet. Én gud eller flere? Det gode og det onde? 155</p> <p> Munkeordenernes kamp for indianernes sjæle..... 160</p> <p> Indianske hjælpepræster og tilpasningen af kristendommen 159</p> <p> Indiansk kristendom..... 158</p> <p>Kapitel 7: Kolonitiden (cirka 1540-1600) 156</p> <p> Integration og marginalisering i det tidlige Mexico 163</p> <p> Dagliglivet blandt Mexicos indianere i kolonitiden..... 162</p> <p> Kirkebyggeri og de gamle guders magt 161</p> <p>Kapitel 8: Arven og kampen for en indiansk identitet i dag..... 157</p> <p> Skrevet ud af historien?..... 167</p> <p> Barbarer eller rumvæsner? 166</p> <p> En fremtid for de indianske kulturer? 164</p> <p>Ohrt, Thomas: <i>Verden efter de store oplevelser, 1500-1750</i>. Systime, ibog, 2017. https://verdenefterdestoreopdagelser.systime.dk/?id=1</p> <p> Det spanske imperium 1500-1750 163</p> <p> Koloniseringen af fastlandet – Mexico..... 163</p>
Omfang	Lektioner: 13 Antal sider: 72
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser

Forløb 5	Den kolde Krigs verden
Forløbets indhold og fokus	<p>Periode: 1900-2000</p> <p>Med udgangspunkt i udviklingstendenserne under Den kolde Krig arbejdes der med Koreakrigen, Vietnamkrigen, Afghanistankrigen, Cubakrisen og propaganda. Forløbet afsluttes med nutidige konflikter med rødder i Den kolde Krig.</p> <p>Væsentlige problemstillinger.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke udviklingstendenser kendetegnede Den kolde Krig? • Hvad er stedfortræderkrige? • Hvorfor har konflikter under Den kolde Krig stadig betydning i dag? • Hvad var målsætningerne for de krigsførende parter? • Hvad var baggrunden for, forløbet under og eftervirkningerne af Cubakrisen? • Hvordan benyttede USA og især Sovjetunionen sig af propaganda? • Hvem havde ansvaret for Den kolde Krig? <p>Eleverne har efterfølgende skrevet det individuelle historieprojekt om selvvalgte emner under Den kolde krig – primært: atomvåben, Berlinmuren, Cubakrisen og propaganda.</p>

Faglige mål	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling • demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv • analysere konflikters opståen og håndtering af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug • formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
Kernestof	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie • Væsentligt nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • (Kultur i nationale og globale sammenhænge) • (Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt) • Historiebrug og -formidling
Anvendt materiale. <i>Primær: 22 s.</i> <i>Billedmateriale: 3 s.</i> <i>Dokumentar: 6 s.</i> <i>Sekundær: 44 s.</i> I alt: 75 s.	<i>Primær</i> Nikolajsen, Karsten og Thomas Ohnesorge: <i>Den Kolde Krigs Verden</i>. Ibog. Forlaget System, 2022. https://denkoldekrigsverden.systeme.dk/?id=1 1. Den Kolde Krig – et overblik 1.7 Kilder og kildearbejde..... 156 Kilde 1.1: "To verdener, to veje" i Pravda (1949) Kilde 1.2: John M. Hightower: USA og Europa (1948) Kilde 1.3: Plakat om NATO fra de vesttyske myndigheder (1956)..... Kilde 1.4: Stående hærenheder NATO og Warszawa-pagten (1987)..... 2. Den Kolde Krig var også varm 2.5 Kilder og kildearbejde..... 161 Kilde 2.1: Uddrag af Harry S. Trumans tale (1950)..... Kilde 2.2: Uddrag af Lyndon B. Johnsons tale om Vietnam i San Antonio, Texas (1967)..... Kilde 2.4: Billede af ambassader i Saigon (1975) og Kabul (2021) Kilde 2.3: Uddrag af brev fra den sovjetiske leder Leonid Bresjnev til den amerikanske præsident Jimmy Carter (1979)..... Kilde 2.5: Meningsmåling vedr. Vietnam..... 3. Cubakrisen – på randen af atomkrig 3.4 Kilder og kildearbejde..... 165 Kilde 3.1: Ted Sorensen om krisebeslutningen i Det Hvide Hus (1963) Kilde 3.2: Kort over de russiske missilers rækkevide fra Cuba Kilde 3.3: Khrusjtjovs erklæring om krisen (1962)..... Kilde 3.4: Kennedys erklæring om krisen (1962)..... 5. Kampen om hjerter og sind..... 5.7 Kilder og kildearbejde..... 172 Kilde 5.1: Kosmonauter i rummet, sovjetisk plakatserie (1958-1963) Kilde 5.2: Hvem vinder Den Kolde Krig? (1961) Kilde 5.3: Hyldest til de sovjetiske kosmonauter (1964) Kilde 5.4: Ondskabens imperium (1983) <i>Billedmateriale fra bogen:</i> Edie Adams: Sydvietnams politichef henretter en Viet Cong i håndjern

	<p>Nick Ut: Børn ramt af Napalm Sovjetisk propagandaplakat: "Fredens soldater. Vær årvågne!" Amerikansk tegneserieforside: "Is this Tomorrow – America under Communism" Sovjetisk propagandaplakat: Jurij Gagarin – USSR 12. April 1961 Sovjetisk propagandaplakat: Vil du være sådan – træn!</p> <p><i>Dokumentar</i></p> <p>Christiansen, Kai o.a.: <i>Historien bag Den kolde Krig (1)</i>. 2019. Fra mitCFU: https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=031911062300 (31:50-50:53)</p> <p>Stone, Oliver: <i>Oliver Stones USA-historie. 6: JFK – lige til kanten</i>. 2014. Fra mitCFU https://mitcfu.dk/mm/player/?copydan=321406272000 (22:00-38:35)</p> <p><i>Sekundær</i></p> <p>Nikolajsen, Karsten og Thomas Ohnesorge: <i>Den Kolde Krigs Verden</i>. Ibog. Forlaget System, 2022. https://denkoldekrigsverden.systeme.dk/?id=1</p> <p>1. Den Kolde Krig – et overblik 141 1.1 Begyndelsen på Den Kolde Krig 148 1.2 På kanten af atomkrig 1955-1968 149 1.3 Folkeopstande i Østeuropa og Vietnamkrigen 1953-1968 150 1.4 Fra tøbrud til oprustning 1969-1985 151 1.5 Reformen og Berlinmurens fald 1985-1991 153 1.6 Danmark i Den Kolde Krig 1945-1991 155 2. Den Kolde Krig var også varm 142 2.1 Koreakrigen 1950-1953 157 2.2 Vietnamkrigen 1961-1975 158 2.3 Den sovjetiske krig i Afghanistan 1979-1989 159 2.4 Danmark og Den Kolde Krigs konflikter 160 3. Cubakrisen – på randen af atomkrig 143 3.1 Forløbet 162 3.2 Eftervirkningerne 163 5. Kampen om hjerter og sind 144 5.1 Propaganda i Den Kolde Krigs indledende fase 166 5.2 1950'ernes kommunistforskrækkelse 167 5.4 Rumkapløbet 169 5.5 De Olympiske Lege som politik 170 5.6 Kampen om danskernes hjerter og sind 171 8. Den Kolde Krig i dag 147 8.1 Hvem havde ansvaret? 190 8.2 Hvorfor ophørte Den Kolde Krig? 189 8.3 Kold Krig i dag 188 8.4 Krigen i Ukraine 187 8.5 Fremtidens internationale system 186</p>
Omfang	Lektioner: 21 (+ 7 lektioner til det individuelle historieprojekt) Antal sider: 75 s.
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelser

Forløb 6	Danmark i Afghanistan
Forløbets indhold og fokus	<p>Periode: Efter 2000</p> <p>Forløbet giver først et indblik i Danmarks udenrigspolitiske historie fra afslutningen af den kolde krig til 2001 og har derefter fokus på den danske indsats i Afghanistan i tiden fra terrorangrebet på USA i september 2001 til Talebans generobring af magten i Afghanistan i august 2021. Der arbejdes også med historiebrug i film og malerier.</p> <p>Forløbet er afsluttet med gruppeopgaver, hvor eleverne har undersøgt angrebet 11. september 2001, Talebans kamp for at genvinde magten ca. 2006-2014, Taleban 2.0,</p>

	<p>Talebans magtovertagelse 2020-2021, afghanske kvinders rettigheder før og efter Talebans magtovertagelse i 2021 samt opiumdyrkingen.</p> <p>Væsentlige problemstillinger:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan udviklede Danmarks udenrigspolitik i løbet af 1990'erne sig fra tilpasningspolitik til aktivistisk udenrigspolitik? • Hvilken betydning havde Den nye Verdensorden for det udenrigspolitiske skift? • Hvorfor valgte den danske regering at sende soldater til Afghanistan? • Hvordan udviklede den danske indsats i Afghanistan sig? • Hvordan var forholdene i Afghanistan før, under og efter Operation Enduring Freedom? • Hvordan fremstilles den danske indsats i Afghanistan i film og malerier?
<p>Faglige mål</p>	<ul style="list-style-type: none"> • demonstrere indsigt i udvikling og væsentlige begivenheder i Danmarks og verdens historie inden for de seneste 500 år, herunder sammenhænge mellem den nationale, europæiske og globale udvikling • demonstrere indsigt i grundlæggende styreformer og politiske ideologier samt forholde sig reflekterende til demokratisering og menneskerettigheder i nationalt og globalt perspektiv • analysere konflikters opståen og håndtering af disse samt udviklingen i internationalt samarbejde • demonstrere viden om fagets identitet og metoder • anvende historisk-kritiske tilgange til at indsamle, bearbejde og remediere forskelligartet historisk materiale og forholde sig kritisk og reflekterende til historiebrug • formulere og formidle historiefaglige problemstillinger mundtligt og skriftligt og relatere disse til elevernes egen tid
<p>Kernestof</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hovedlinjer i Danmarks og verdens historie • Væsentligt nationale, regionale og globale konflikter og samarbejdsrelationer • Udviklingen af demokrati, menneskerettigheder og ligestilling i nationalt og globalt perspektiv • Globalisering • Kultur i nationale og globale sammenhænge • Udviklingen i levevilkår, nationalt og globalt • Økonomisk udvikling og dennes betydning for national og global velstand
<p>Anvendt materiale.</p> <p><i>Primær: 10,5 s.</i> <i>Film/ dokumentar: 35 s.</i> <i>Malerier: 2 s.</i> <i>Eksamensøvelse: 4 s.</i> <i>Sekundær: 53,5 s.</i></p> <p><i>I alt læst: 105</i></p>	<p><i>Primær</i></p> <p>Henriksen, Hans Henrik; Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard: <i>Danmark i Afghanistan</i>. Ibog. Forlaget Columbus, 2023. https://danmarkiafghanistan.ibog.forlagetcolumbus.dk/?loopRedirect=1&id=1</p> <p>Kapitel 1: Vejen til Afghanistan</p> <p>Kilder 138</p> <p>Kilde 1.1 Anders Fogh Rasmussen om principperne for en aktivistisk udenrigspolitik, 7. august 1999</p> <p>Kilde 1.2 Jan Trøjborg om forsvarrets opgaver, 2001</p> <p>Kilde 1.3 Ambassadør Ulrik Federspiel om den amerikanske reaktion på terrorangrebet, 11. september 2001</p> <p>Kilde 1.4 Statsminister Poul Nyrup Rasmussen om terrorangrebet på USA, 13. september 2001</p>

Kilde 1.5 Statsminister Anders Fogh Rasmussen om Danmarks bidrag til Operation Enduring Freedom, 1. januar 2002.....	
Kapitel 2: Danmarks krig i Afghanistan.....	
Kilder	145
Kilde 2.1 Forsvarsminister Svend Aage Jensby om dansk forsvars- og sikkerhedspolitik, 2002.....	
Kilde 2.2 Bemærkninger til forslag om styrkelse af den danske indsats i Helmand 2005	
Kilde 2.3 Erfaringsopsamling 2001-2014, 2016.....	
Kilde 2.4 Landepolitikpapir for Afghanistan, 2018.....	
Kilde 2.5 Abdullah Jawed: ”Det gjorde Danmark for Afghanistan”, 25. oktober 2021.....	

Eksamensøvelse – uddrag af nedenstående kilder:

Al Qaedas erklæring d. 28. februar 1998. Fra Carl-Johan Bryld: *Civilisationernes verdenshistorie*. Ibog. Systime, 2017 <https://ideologi.systime.dk/?id=318>

Bin Laden, Osama: om angrebet på World Trade Center. Fra Carl-Johan Bryld: *Verden efter 1914 – i dansk perspektiv*. Ibog, Systime. Første udgivelsesår 2019 <https://verdenefter1914idanskperspektiv.systime.dk/index.php?id=993>

Bush, George: Nationens tilstand, tale d. 20. september 2001. Fra Rasmus Randris Pöckel: *Terror eller frihedskamp*. Ibog. Systime, første udgivelsesår 2012. <https://kamp.systime.dk/?id=192>

Rasmussen, Poul Nyrup: Udtalelse i anledning af terrorangrebet på USA d. 11. september 2001. Fra <https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/udtalelse-af-statsminister-poul-nyrup-rasmussen-i-anledning-af-terrorangrebet-paa-usa-11-september>

Film/ dokumentar

Lindholm, Tobias: *Krigen*. Nordisk Film, 2015. (115 min.)

Metz, Janus: *Armadillo*. Fridthjof Film, 2010 (biografversionen – 101 min.) Set på: <https://mitcfu.dk/film/?faust=CFUFILM1070645>

Malerier:

Carlsen, Peter: *Libyen 2011*. (2014)

Fenger, Mathilde: *Transition*. 2013

Kærn, Simone Aaberg: *Batalje*, 2016

Martensen, Peter: *Blue Shield*. 2014.

Sekundær

Christoffersen, Signe Blaabjerg og Ditte Marie Brasso Sørensen: *Demokrati. Globale og nationale udfordringer*. Ibog. Systime, 2018. <https://demokrati.systime.dk/>

9. Demokratifremme	
9.1 Demokratifremme.....	212
9.2 Case: Demokratifremme i Afghanistan	214
9.3 Demokratifremme og demokrati	215
Et splittet demos.....	216
Manglende styringskapacitet	217
Er demokrati en menneskeret?	218

	<p>Henriksen, Hans Henrik; Jeppe Bæk Meier og Rasmus Thestrup Østergaard: <i>Danmark i Afghanistan</i>. Ibog. Forlaget Columbus, 2023. https://danmarkiafghanistan.ibog.forlagetcolumbus.dk/?loopRedirect=1&id=1</p> <p>Indledning..... 131</p> <p> Kapitel 1: Vejen til Afghanistan 132</p> <p> 1.1 Danmarks udenrigspolitik efter den kolde krig..... 133</p> <p> 1.2 Det nye trusselsbillede..... 134</p> <p> 1.3 Beslutningen om dansk krigsdeltagelse..... 135</p> <p> Fase 1: De første reaktioner og overvejelser..... 163</p> <p> Fase 2: Den endelige beslutning..... 162</p> <p> Overblik..... 136</p> <p> Kapitel 2: Danmarks krig i Afghanistan..... 139</p> <p> 2.1 Danmarks indsats i Afghanistan 200-2005..... 140</p> <p> 2.2 Danmarks indsats i Afghanistan 2006-2014 141</p> <p> Den integrerede strategi..... 170</p> <p> Resultaterne af den internationale indsats 169</p> <p> 2.3 Danmarks indsats i Afghanistan 2015-2021 142</p> <p> Exit og evakuering..... 168</p> <p> Overblik..... 143</p> <p> Kapitel 4: Fortolkninger af Danmarks indsats i Afghanistan 151</p> <p> 4.2 Filmiske fortolkninger 156</p> <p> 4.3 Billedkunstneriske fortolkninger..... 157</p>
Omfang	<p>Lektioner: 24</p> <p>Antal sider: 104 s.</p>
Arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde, fremlæggelse

4 lektioner til opsamling og eksamensforberedelse.